

Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015

Husby Klit

Natura 2000-område nr. 74
Habitatområde H197

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøcenter Ringkøbing

Kolofon

Titel:

Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015. Husby Klit
Natura 2000-område nr. 74
Habitatområde H197

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven, målsætninger, indsatsprogram,
Natura 2000-planer, Husby Klit.

Udgiver:

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Ansvarlig institution:

Miljøcenter Ringkøbing
Holstebrovej 31
6950 Ringkøbing
www.blst.dk

Copyright:

By- og Landskabsstyrelsen, Miljøministeriet

Sprog:

Dansk

År:

2009

ISBE nr.

978-87-7091-211-2

ISBN nr.

978-87-7091-212-9

Dato:

Forsidefoto: Havudsigt over Husby Klit

Fotograf: Peter Bundgaard

Resume:

Forslag til Natura 2000-plan for Husby Klit (nr. 74). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede naturtyper. Området og truslerne mod de udpegede naturtyper beskrives, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne. Der foretages en strategisk miljøvurdering af planen.

Må citeres med kildeangivelse

Indhold

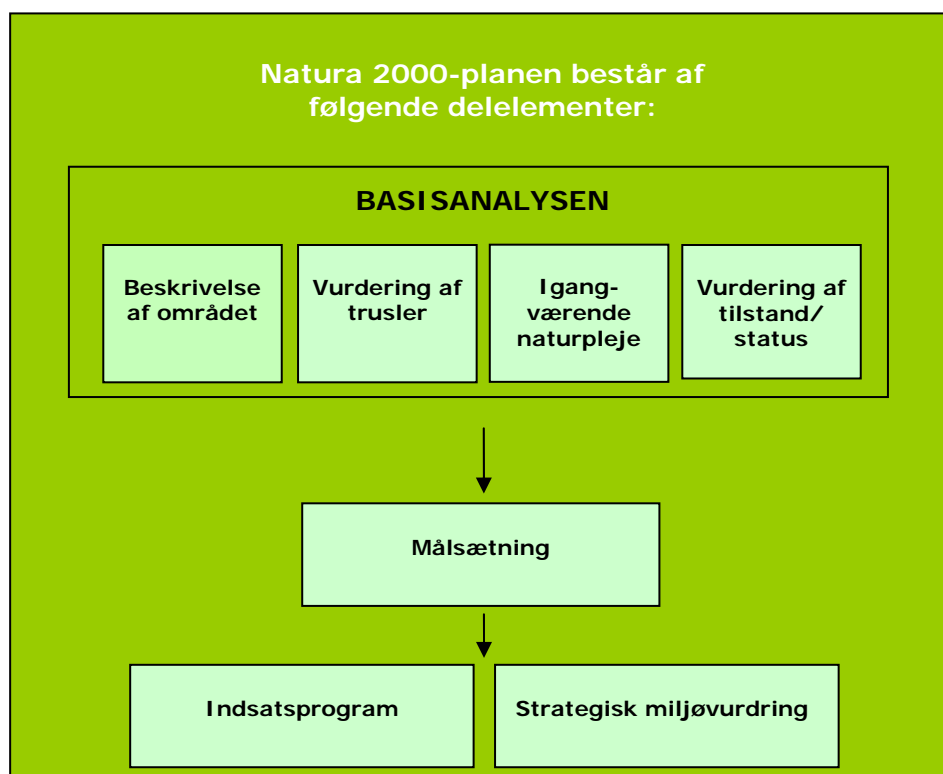
Forord	4
Natura 2000-planlægning	5
<i>Natura 2000-planen er bindende for myndighederne</i>	5
Områdebeskrivelse	6
Trusler mod områdets naturværdier	7
Igangværende pleje og genopretning	7
Tilstand og bevaringsstatus/prognose	8
<i>Vurdering af tilstand</i>	8
<i>Vurdering af bevaringsstatus/prognose</i>	10
Målsætning	12
<i>Overordnet målsætning for Natura 2000-området</i>	13
<i>Konkrete målsætninger for naturtyper og arter</i>	13
<i>Modstridende interesser</i>	14
Indsatsprogram	14
<i>Generelle retningslinjer</i>	15
<i>Konkrete retningslinjer</i>	15
<i>Forslag til virkemidler</i>	16
Sammenhæng og synergi med vandplan	16
Strategisk miljøvurdering	16
Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning	17
Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler	18
Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver	19
Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen	22

Forord

Natura 2000-planlægning

EU's Natura 2000-direktiver (Fuglebeskyttelses- og Habitatdirektiverne) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter. Gennem en målrettet indsats i de udpegede Natura 2000-områder bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens mangfoldighed.

Med henblik på at prioritere den nødvendige indsats udarbejder staten en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen er en sammenfattende plan, som både indeholder Natura 2000-skovplan for de skovbevoksede fredskovpligtige arealer og Natura 2000-plan for øvrige områder. Planen omfatter "udpegningsgrundlaget", dvs. de naturtyper, som området er udpeget for. Natura 2000-planens indhold er vist i figur 1.

Figur 1. Opbygning af en Natura 2000-plan.

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Planen forventes vedtaget i 2010, hvorefter kommunerne og Skov- og Naturstyrelsen udarbejder bindende handleplaner, som skal

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Natura 2000 plan

sikre gennemførelsen af Natura 2000-planen. Direkte statslig opfølgning i form af bekendtgørelser o.l. sker dog på grundlag af Natura 2000-planen. Offentlige lodsejere kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i deres drifts- og plejeplaner.

Planens målsætninger er bindende og skal desuden anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner grundlag for områdets handleplan og eventuelle drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planen koordineres med vandplanen for hovedvandoplandene Ringkøbing Fjord og Nissum Fjord og bliver ligesom disse revideret hvert 6. år.

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 493 ha og afgrænses som vist på bilag 1. På [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside \(www.blst.dk/Natura2000plan\)](#) samt i figur 2 og bilag 2 er der angivet hvilke naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 197		
Naturtyper:	Hvid klit (2120)	Grårisklit (2170)
	Grå/grøn klit (2130)	Klitlavning (2190)
	Klithede (2140)	Enebærklit (2250)
	Havtornklit (2160)	

Figur 2. Naturtyper der udgør udpegnings-grundlaget for Natura 2000-området.

Området domineres af Husby Klit, som ligger langs en ca. 14 km lang strækning af den jyske vestkyst i området mellem Nissum Fjord og Vest Stadil Fjord.

Husby Klit består af hvid klit samt forholdsvis store arealer af grå/grøn klit og klithede. I den nordlige ende af Natura2000 området findes arealer med fugtig klitlavning. Længere mod syd er der desuden registreret et mindre areal med enebærklit i mosaik med andre klitnaturtyper. Der er dog hovedsagelig tale om enkeltstående enebuske. Forekomster af grårisklit og havtornklit er endnu ikke kortlagt i området. Grå/grøn klit, klithede og enebærklit er prioriterede naturtyper, der er sjældne på nationalt og europæisk niveau.

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Inden for området findes to fredede arealer. Det drejer sig om et areal ved Vedersø Klit, hvor det sikres, at offentligheden skal have adgang for gående færdsel i dagtimerne, og et areal ved Husby Klit, som er fredet pga. det smukke og uberørte klitlandskab, hvor der er nem adgang til havet.

I basisanalyserne for Natura 2000-området Husby Klit findes der en mere detaljeret gennemgang af arterne og naturtyperne på områdets udpegningsgrundlag. [Se By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside.](#)

35 % af Natura 2000-området er statsejet. Natura 2000-området ligger i Holstebro og Ringkøbing-Skjern Kommuner og indenfor vandplanområdet hovedvandopland Nissum Fjord.

Trusler mod områdets naturværdier

Arealreduktion pga. kysterosion og havniveau stigning er en trussel for klitnaturtyperne såfremt hensyn til infrastruktur på land forhindrer klitvandring mod øst i samme tak som havet eroderer fra vest. Der iværksættes ingen indsats mod truslen i første planperiode.

Næringsstofbelastning med kvælstof fra luften overskrider laveste tålegrænse for habitatnaturtyperne hvid klit, grå/grøn klit, klithede, fugtig klitlavning og enebærklit. For grårisklit og havtornklit er der endnu ikke fastsat tålegrænser. Den nuværende belastning i området omkring Husby Klit udgør ca. 17 kg N/ha/år, hvilket vurderes at være for stor en belastning til at opfylde målsætningen om gunstig bevaringsstatus.

Tilgroning med invasive arter er en trussel mod alle klitnaturtyperne i området. For arealer med klithede og grå/grøn klit er tilgroning med bjerg- og klit-fyr særligt truende. Husby Klit området er omgivet af store plantager med bjerg- og klit-fyr som breder sig ind i habitatområdet og ødelægger klitnaturtyperne. I området med fugtig klitlavning i den nordlige ende af Natura 2000-området er problemet med invasive nåletræer massivt. Arealer kortlagt som fugtig klitlavning er adskilt af områder med tæt tilgroning, som breder sig på bekostning af arealer domineret af klokkelyng og andre dværgbuske. Rynket rose er en anden invasiv art, hvis udbredelse er en trussel for klitnaturtyperne. For naturtypen hvid klit er rynket rose en væsentlig trussel, idet store områder er tilgroet med krat.

Hindring af landskabsdynamik: Sandflugtsbekæmpelse hindrer klitdannelse og -vandring og kan på sigt reducere arealet med klitnaturtyper på strækninger hvor havet eroderer af kysten.

Igangværende pleje og

genopretning

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Der er ingen igangværende MVJ-aftaler i området. Skov- og Naturstyrelsen, Vestjylland har ryddet opvækst af bjerg-fyr i grænseområdet mellem klitplantagen og klitterne. Der foretages ikke kystsikring langs størsteparten af Natura 2000-områdets 13 km lange kyststrækning. Kun på en mindre strækning i den sydligste del af området er der foretaget kystsikring, for at forhindre havet i at bryde igennem til de bagvedliggende lavere arealer.

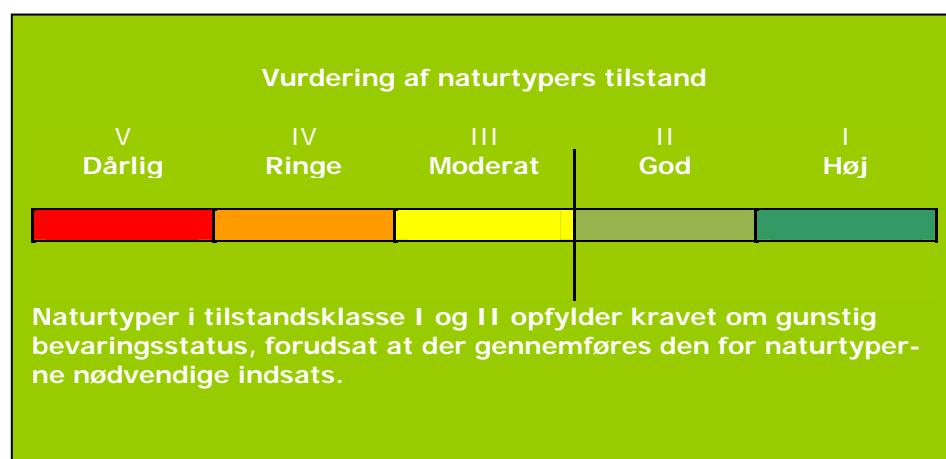
Tilstand og bevaringsstatus/prognose

For nogle naturtyper er der udviklet et system til vurdering af den enkelte naturtypes *tilstand*, som er et udtryk for typens aktuelle naturindhold og en række andre målbare faktorer.

Bevaringsstatus for naturtyper og arter er derimod en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er således tale om en *prognose* for arternes og naturtypernes udviklingsretning. I de følgende afsnit er der nærmere beskrevet tilstand og bevaringsstatus/prognose for områdets naturtyper og arter.

Vurdering af tilstand

Der er foretaget en vurdering af tilstanden i 23 lysåbne naturtyper og 10 skovtyper. Naturtyperne er kortlagt i dels basisanalyserne, dels i en efterfølgende kortlægning. Desuden er tilstanden vurderet for udvalgte forekomster af 5 søtyper. Vurderingen bygger på et system, der inddeler forekomster af Habitatdirektivets naturtyper i 5 tilstandsklasser (figur 3), hvor I (høj) er bedst og V (dårlig) er værst. Som led i beregningen af tilstanden beregnes både et artsindeks, baseret på indholdet af plantearter i en cirkel med radius på 5 m og et strukturindeks, baseret på vegetationshøjden, opvækst af vedplanter, forekomst af drængrøfter m.m.

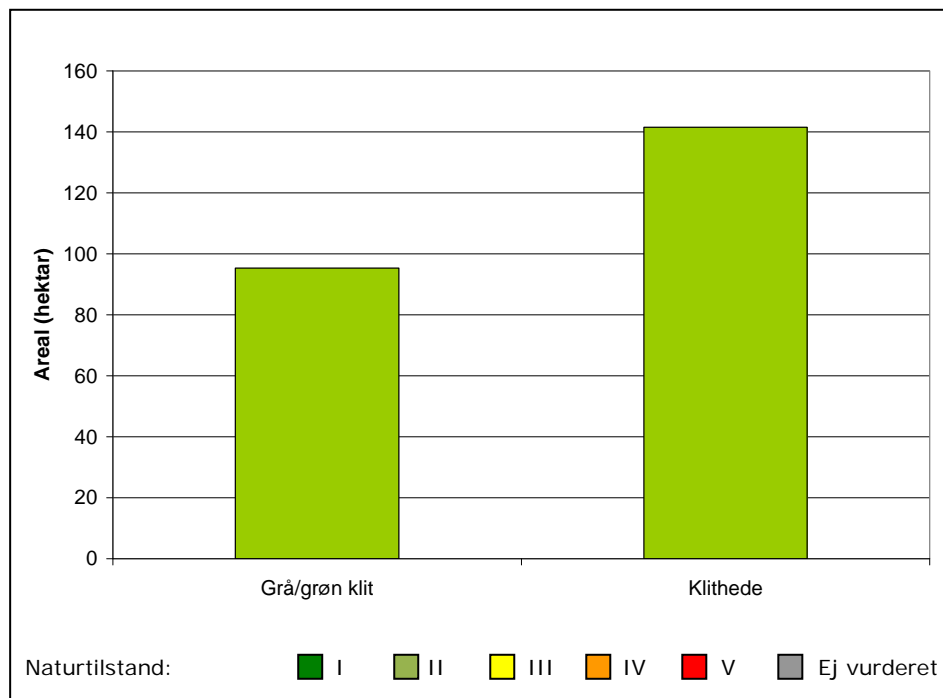

Figur 3. Tilstandsklasser for naturtyper.

Strukturindeks og artsindeks sammenvejes til et samlet udtryk for naturtilstanden på arealet. Et højt strukturindeks kombineret med et lavt artsindeks viser, at naturarealet har forudsætninger for et højt naturindhold, men at de karakteristiske arter ikke er til stede. Et højt artsindeks kombineret med et lavt strukturindeks kan anvendes som et redskab til at lokalisere artsrige forekomster med et stort behov for pleje eller anden indsats.

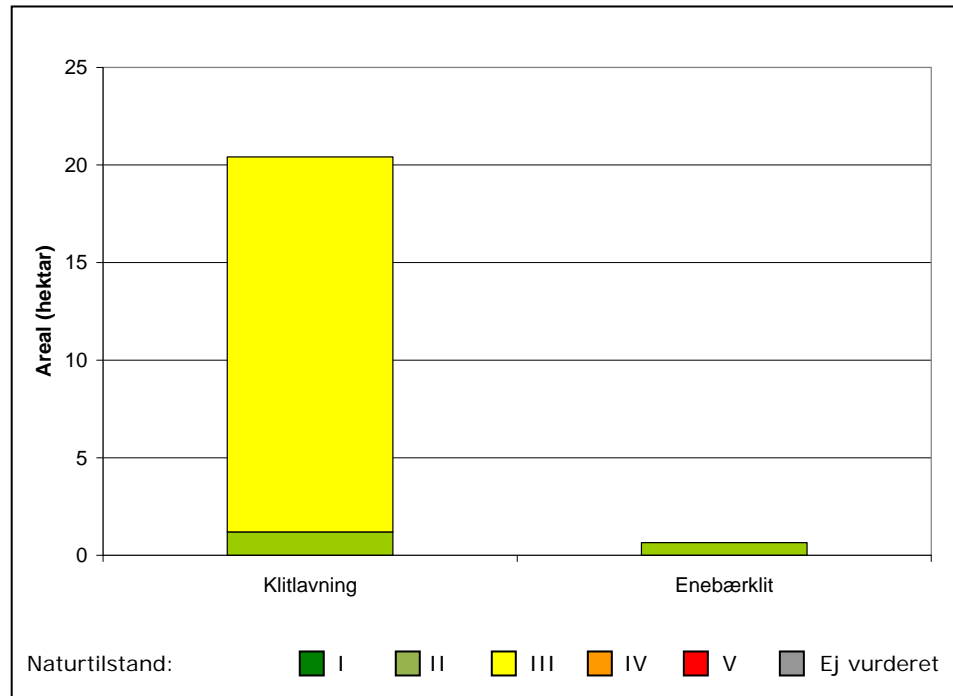
I områder med habitatnaturtypen grå/grøn klit, klithede og enebærklit er arealerne samlet set vurderet til tilstandsklasse 2 grundet relativt gode arts- og strukturindekser. I områder med habitatnaturtypen fugtig klitlavning må et større område på ca. 20 ha henføres til tilstandsklasse 3. Den dårligere tilstandsklasse skyldes et relativt dårligt strukturindeks grundet området i højere grad er domineret af invasive nåletræer.

I figur 4a og b er vist naturtilstanden for Natura 2000-områdets naturtyper.

Figur 4a. Naturtilstand for de større af Natura 2000-områdets naturtyper, som er tilstandsvurderet.

Natura 2000 plan

Figur 4b. Naturtilstand for de mindre af Natura 2000-områdets naturtyper, som er tilstandsvurderet.

Se kort med tilstandsvurdering af de enkelte forekomster i Natura 2000-området på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#) under "Se på kort".

Grå/grøn klit, klithede og enebærklit har en god naturtilstand da naturtypernes karakteristiske arter er til stede og naturtypernes struktur er god eller høj. Klitlavning har ligeledes en god artstilstand men strukturtilstanden er kun moderat. Samlet set er naturtilstanden moderat for denne naturtype.

Der er ikke kortlagt sønaturtyper i Natura 2000-området.

Se kort med tilstandsvurdering af de enkelte forekomster i Natura 2000-området på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#) under "Se på kort".

Der er endnu ikke udviklet et system til vurdering af tilstanden for hvid klit, havtorn klit, og grårisklit. De tre naturtyper er på udpegingsgrundlaget men er ikke kortlagt i området.

Vurdering af bevaringsstatus/prognose

Miljømålsloven og EU's Habitatdirektiv fastsætter som et overordnet mål, at naturtyper og arter, som Natura 2000-områderne er udpeget

for, skal have en gunstig bevaringsstatus. Gunstig bevaringsstatus er defineret i Habitatdirektivet (figur 5) på det biogeografiske niveau.

Gunstig bevaringsstatus

En naturtype har en gunstig bevaringsstatus, når:

- det naturlige udbredelsesområde og samlede areal med naturtypen er stabilt eller stigende
- de særlige strukturer og funktioner, der er nødvendige for typens opretholdelse på langt sigt, er til stede nu og i overskuelig fremtid
- typens karakteristiske arter har en gunstig bevaringsstatus

En art har en gunstig bevaringsstatus, når:

- den på langt sigt kan opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder
- dens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller at der er sandsynlighed herfor inden for en overskuelig fremtid
- der både nu og i fremtiden vil være tilstrækkeligt store levesteder til at bevare dens bestande

Figur 5. Definition af gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau for naturtyper og arter.

Gunstig bevaringsstatus skal dog ifølge EU's vejledning til direktivets artikel 6 også anvendes på de enkelte Natura 2000-områder, men der findes ingen retningslinjer for, hvorledes denne vurdering skal foretages. Den første Natura 2000-plan laves på grundlag af tilgængelig viden og derfor alene ud fra en prognose for de enkelte naturtyper og arters udvikling.

Prognosen for de kortlagte naturtyper er bestemt ud fra deres naturtilstand og de aktuelle trusler og inddeles i *gunstig* eller *ugunstig prognose*. Naturtyper i tilstandsklasse I (høj tilstand) eller II (god tilstand) har en gunstig prognose, hvis det vurderes, at tilstanden også kan opretholdes på langt sigt. I mange tilfælde forudsætter det, at der gennemføres den for naturtyperne nødvendige indsats i form af naturpleje, begrænsning af næringsstofftilførsel, forbedring af hydrologiske forhold m.m.

Prognosen for de øvrige naturtyper og alle arterne er baseret på den bedste tilgængelige viden. Her benyttes begreberne *vurderet gunstig*, *vurderet ugunstig* og *ukendt prognose*.

I Natura 2000-området er der foretaget følgende vurdering af prognosen for naturtyper:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Ingen af naturtyperne på udpegningsgrundlaget.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Natura 2000 plan

- Grøn klit, grå klit, klithede, og enebærklit pga. belastning med luftbårne næringsstoffer, som overskrider laveste tålegrænse for naturtyperne samt tilgroning med invasive nåletræer og rynket rose.
- Fugtig klitlavning pga. belastning med luftbårne næringsstoffer, som overskrider laveste tålegrænse for naturtypen samt tilgroning med invasive nåletræer og rynket rose. Derudover kan gravede grøfter noteres som en trussel idet disse medvirker til udtørring af områderne. Ligeledes er fragmentering, som følge af tilgroning med bjerg- og klit-fyr mellem de fugtige områder medvirkende til at skabe ugunstig tilstand. Den kraftige tilgroning kan udover fragmenterende effekt muligvis have negativ indvirkning på området's hydrologi.

Prognosen er ukendt for:

- Hvid klit (ej kortlagt), havtorn klit (ej kortlagt) og gråris klit (ej kortlagt).

Målsætning

Det overordnede mål er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget i de enkelte Natura 2000-områder (jf. dog nedenfor om eventuelle modstridende interesser).

Der opstilles en **overordnet målsætning** for området. Den overordnede målsætning angiver det overordnede sigte for, hvorledes området skal udvikle sig både for at sikre områdets integritet og en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper. Målsætningen skal endvidere fremhæve de naturtyper og arter, der udgør den største arealandel af området, og endelig fremhæves forekomster af naturtyper og arter, der har stor vigtighed på nationalt og/eller biogeografisk niveau. En vurdering af denne betydning foretages efter følgende kriterier:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få forekomster
- Truede naturtyper og arter
- Særlige danske ansvarsområder

Der opstilles desuden mere **konkrete målsætninger**, der fastlægger de langsigtede mål for udviklingen i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. Målfastsættelsen tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levested efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system, skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af bedste faglige viden.

Målsætningerne rækker ud over 1. planperiode og beskriver en til-

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

stand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Målsætningerne afspejler desuden en afvejning af eventuelle modstridende interesser efter retningslinjer angivet i By- og Landskabsstyrelsen 2007: "Natura 2000-retningslinjer for målfastsættelse og indsatsprogram".

Overordnet målsætning for Natura 2000-området

Det overordnede mål for området er, at Husby Klit domineres af store arealer med klitnaturtyper i gunstig bevaringsstatus. Arealet af enebærklit udgør 32 % af naturtypens kortlagte areal på biogeografisk niveau, og det er derfor særligt vigtigt, at sikre denne naturtype gode forhold. Klitsystemerne bør på sigt sikres mulighed for at udvikle sig naturligt. Fri landskabsdynamik bør bl.a. opnås gennem begrænset sandflugtbekæmpelse. Vindbrud i klitnaturtyperne bør have mulighed for at opstå naturligt også i grå klit og klithede. Der sikres endvidere naturlig hydrologi i området.

Klitnaturtyperne enebærklit, hvid klit, grå/grøn klit, klithede og fugtig klitlavning sikres en god til høj naturtilstand. Såfremt de ikke-kortlagte naturtyper, havtornklit og grårisklit registreres på et senere tidspunkt skal de også sikres en god til høj naturtilstand.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder.

Baggrund for den overordnede målsætning

I Natura 2000 område 74 Husby Klit er der specielt fokus på klitnatur. Ikke mindre end syv klitnaturtyper er på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området, hvoraf dog kun fem er kortlagt. Det er vigtigt, at sikre klitnaturtyperne ved Husby så de fortsat kan tjene som levested for de mange arter som knytter sig til naturtyperne. De danske klitlandskaber er i dag, med undtagelse fra de yderste havklitter, i langt højere grad end tidligere inaktive og dækket af vegetation. Sandflugt har op gennem tiderne været et uønsket naturfænomen, som har truet væsentlige samfundsværdier. Effektiv dæmpning sammenholdt med kysterosion har mange steder ført til reduktion af kystnaturtypernes areal. Derfor er det vigtigt, under hensyntagen til naturbeskyttelseslovens bestemmelser, at sikre så fri landskabsdynamik ved Husby Klit som muligt så klitudbredelsen ikke indskrænkes på sigt grundet kysterosion. I første planperiode forventes dog en arealreduktion af klitnaturtyperne pga. af kysterosion.

Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Der opstilles følgende konkrete målsætninger for naturtyper i Husby Klit:

- *Naturtyper skal have en gunstig bevaringsstatus.*
- *For naturtyper der er vurderet til naturtilstandsklasse I eller II*

og gunstig prognose skal udviklingen i deres areal og tilstand være stabil eller i fremgang.

- *For naturtyper, der er vurderet til naturtilstandsklasse III-V og/eller ugunstig prognose skal udviklingen i deres naturtilstand være i fremgang, således at der opnås naturtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil. Det samlede areal af naturtypen skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.*
- *For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem og/eller med en ukendt prognose er målsætningen gunstig bevaringsstatus.*
- *Naturtypeforekomster i artsklasse I målsættes til tilstandsklasse I og skal søges udvidet/sammenkædet, hvis de naturgivne forhold gør det muligt.*
- *Der sikres fri landskabsdynamik i klitterne. Sandflugt bør ikke bekæmpes udover hvad der foreskrives i naturbeskyttelsesloven.*
- *Klitnaturtyperne hvid klit, grå/grøn klit, klithede, fugtig klitlavning og enebærklit målsættes til god-høj tilstand.*
- *Arealer tilgroet med bjerg-fyr, klit-fyr inden for Natura 2000 området ryddes, så arealet med klitnaturtyper øges.*
- *Plantager med bjergfyr og klit-fyr grænsende op til Natura 2000 området er problematiske, idet de invasive nåletræer spreder sig ind i Husby Klit området. Grænseområdet skal jævnlige ryddes for nåletræer. Det bør overvejes, om en egentlig bufferzone langs grænseområdet kan etableres.*

Målsætningerne for de enkelte naturtyper og arter er vist i bilag 2.

Modstridende interesser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

Der vurderes ikke at være modstridende interesser i Husby Klit området.

Indsatsprogram

Indsatsprogrammet beskriver indsatsen i den første planperiode 2010-2015 (for skovbevoksede fredskovspligtige arealer dog frem til 2021).

Indsatsprogrammet er baseret på sigtelinjerne for indsatsen i 1. planperiode, som er beskrevet i bilag 3 og i nedenstående retningslinjer.

Indsatsprogrammet består af en række **generelle retningslinjer**, som skal sikre den eksisterende naturtilstand. De generelle retnings-

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

linjer gælder for alle arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og den nødvendige indsats vil efterfølgende blive konkretiseret i de kommunale/statslige handleplaner.

Indsatsprogrammet består desuden af en række **konkrete retningslinjer**, som skal sikre små naturarealer, ubeskyttede naturarealer og særligt truede arter og naturtyper. De konkrete retningslinjer giver en nærmere beskrivelse af den indsats, som i disse særlige tilfælde skal indarbejdes i de kommende handleplaner.

Indsatsprogrammet indeholder ikke bindende krav til kommunernes, Skov- og Naturstyrelsens eller statslige lodsejeres brug af de virkemidler og tiltag, som skal sikre den nødvendige indsats. Virkemidler og tiltag prioriteres og konkretiseres i handleplanerne eller i andre opfølgende tiltag.

Indsatsprogrammet for Natura 2000-området omfatter nedenstående generelle og konkrete retningslinjer, som tillige er vist oversigtligt i bilag 2.

Generelle retningslinjer

Sigtelinje 1. Areal og tilstand af udpegede naturtyper og levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes.

- 1.1 *Reduktion af kvælstofdeposition på områdets habitatnaturtyper forventes at ske gennem en kommende ændring af husdyrgodkendelsesloven jf. regeringsudspillet Grøn Vækst, april 2009. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til typerne reduceres, herunder fra dræntilløb, dyrkede marker, overfladevand, spildevand og fodring. For marine naturtyper, større søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen.*
- 1.2 *Det sikres, at klitlavning ikke forringes af uhensigtsmæssige, unaturlige hydrologiske forhold.*
- 1.3 *Invasive arter bekæmpes i området. Rydning af bjerg-fyr, klit-fyr og rynket rose er særlig vigtig.*
- 1.4 *Under hensyntagen til naturbeskyttelseslovens bestemmelser om sandflugtsbekæmpelse sikres i videst muligt omfang fri landskabsdynamik.*

Konkrete retningslinjer

Sigtelinje 2. Små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter, som ikke kan opretholdes ved drift af det nuværende areal alene, sikres ved arealudvidelse, sammenkædning af arealer, pleje af naboarealer og/eller etablering af spredningskorridorer.

- 2.1 *Anvendes ikke.*

Sigtelinje 3. Naturtyper og levesteder, som ikke er beskyttet af natur- og miljølovgivningen skal sikres.

- 3.1 *Konstaterede forekomster af habitatnaturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen, skal sikres mod ødelæggelse.*

Forslag til mulige virkemidler

Kommunerne, Skov- og Naturstyrelsen og statslige lodsejere/myndigheder udarbejder handleplaner, vælger virkemidler og foretager den konkrete forvaltning indenfor rammerne af indsatsprogrammet. Mulige virkemidler nævnt i bilag 2 skal derfor betragtes som eksempler på, hvorledes indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammenhæng og synergi med vandplan

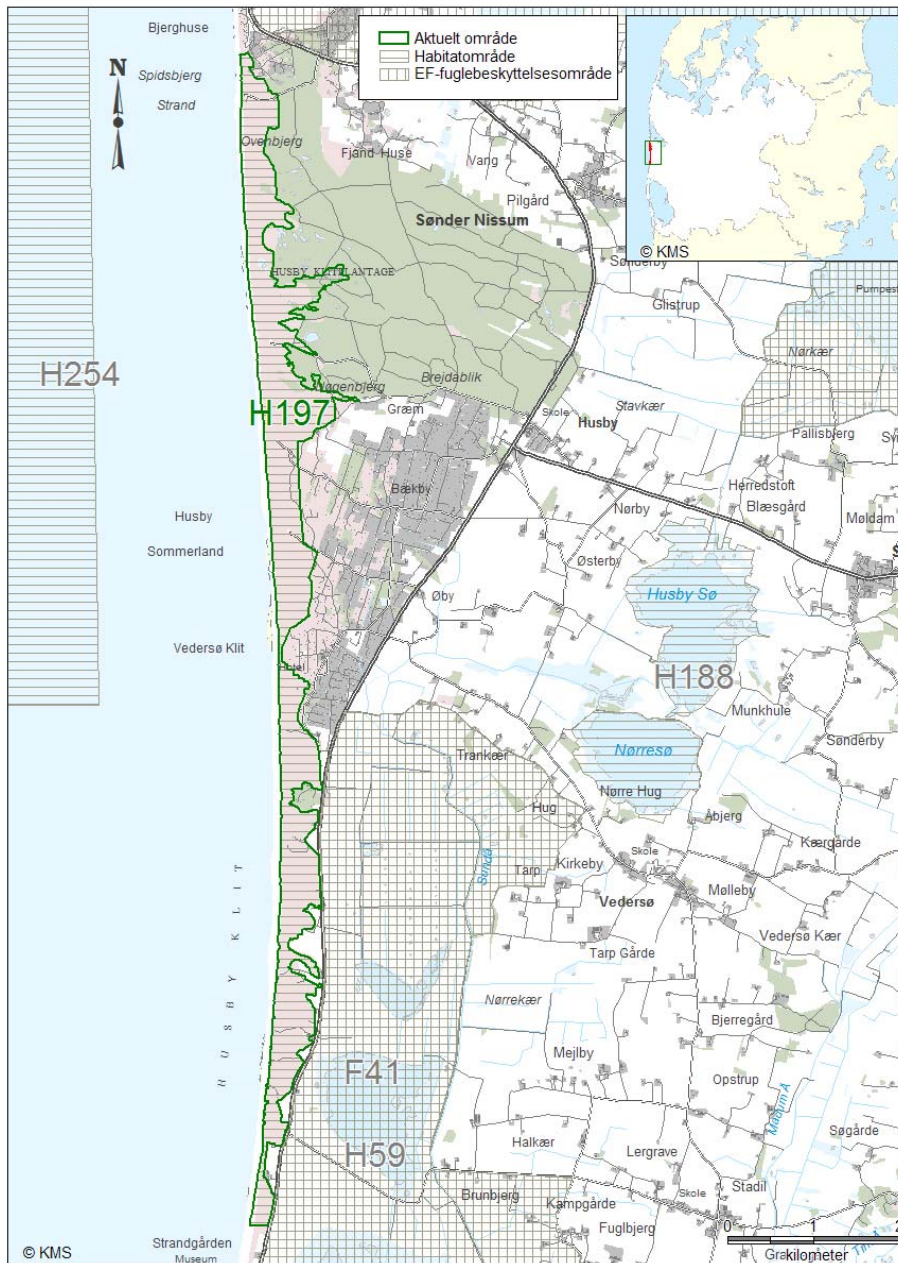
De kommende vandplaner bidrager til at løfte indsatsen med hensyn til forbedret vandkvalitet, herunder reduktioner i tilførslen af næringsstoffer og håndteringen af miljøfremmede stoffer i større søer, vandløb, fjorde og kystvande. Vandplanerne vil derudover bidrage til at sikre kontinuitet i vandløb. En nærmere beskrivelse af konkrete sammenhænge og synergier med den vandplan, der omfatter dette Natura 2000-område, afventer færdiggørelsen af vandplanforslaget.

Strategisk miljøvurdering

I medfør af lov nr. 316 af 5. maj 2004 skal der foretages en miljøvurdering af planer og programmer, der omhandler fysisk planlægning og arealanvendelse, eller som kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

I bilag 4 er der udarbejdet en miljørapport, der belyser konsekvenserne ved at gennemføre Natura 2000-planen for område nr. 74

Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning

Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-området består af habitatområde H197 (vandret skravering). Andre Natura 2000-områder er vist med grå afgrænsning og skravering.

Bilag 2 - Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2120 Hvide klitter og vandremiler

Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af
gunstig status

Trussel:

Indsats:

Sigtelinje

1 2 3 4

Ingen kendte trusler

Ingen Indsats i 1.
planperiode

Mulige virkemidler:

Ingen indsats i 1.
planperiode

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

95 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Invasive arter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Bekæmpelse af invasive arter

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

142 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Invasive arter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Bekæmpelse af invasive arter

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2160 Kystklitter med havtorn

Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Ingen kendte trusler	Ingen Indsats i 1. planperiode	☐	☐	☐	☐	Ingen indsats i 1. planperiode

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2170 Kystklitter med gråris

Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Ingen kendte trusler	Ingen indsats i 1. planperiode	☐	☐	☐	☐	Ingen indsats i 1. planperiode

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2190 Fugtige klitlavninger

19,2 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Invasive arter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Bekæmpelse af invasive arter

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Habitatområde: 197 Husby klit

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

2250 * Kystklitter med enebær

0,6 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Invasive arter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Bekæmpelse af invasive arter

Natura 2000-område: 74 Husby Klit

Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver

Væsentlige naturopgaver

Miljøministeriet har udarbejdet en oversigt over væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen. Det er de opgaver, som tillægges den højeste prioritet i 1. planperiode fra 2010 til 2015:

Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen:

Danmark er ifølge Habitatdirektivet forpligtiget til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger, der sikrer eller genopretter en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør habitatområdernes udpegningsgrundlag.

Samtidig er Danmark forpligtet til, via gennemførelsen af Fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at beskytte yngle- og rasteområder for en række fuglearter.

Væsentlige trusler mod naturen

En række faktorer udgør de væsentligste trusler mod de direktivudpegede naturtyper og arter:

Næringsstofbelastning medfører markante forringelser af terrestriske naturtyper, søer, vandløb og kystnære farvande først og fremmest som følge af gødskning, afstrømning fra markarealer og kvælstofnedfald. Store mængder næringsstoffer i naturen fremmer ensartede næringskrævende artssamfund på bekostning af et alsidigt plante- og dyreliv og medfører forringede forhold for den biologiske mangfoldighed og naturtyper og arter;

Tilgroning ændrer på afgørende vis levevilkårene for en række plante- og dyrearter, herunder fuglene. Det truer også især lysåbne naturtyper som moser, enge, klitter, heder, overdrev men også egeskove ofte som følge af manglende eller utilstrækkelig drift;

Fragmentering skaber isolation af arternes bestande, hvorved de risikerer at uddø. Foruden et direkte tab af naturareal, forringes de eksisterende naturtypers tilstand og deres økologiske funktioner;

Udtørring er en vedvarende trussel mod mange våde naturtyper og de tilhørende arter som følge af en ændring i de naturlige vandforhold;

Invasive arter er ikke hjemmehørende arter, der spreder sig. De optager plads og fortrænger det oprindelige plante- og dyreliv og findes i dag på mange naturarealer;

Forstyrrelse kan være en afgørende faktor navnlig for truede og sårbare arter, der på grund af levevis og specifikke krav til levested, vil være følsomme overfor menneskelige aktiviteter. Ofte vil truslerne påvirke i samme retning. For eksempel er tilgroning ofte en effekt af næringsstof-belastning og udtørring, tillige er presset på mange arter højt på grund af fragmentering, og det øges yderligere med forekomst af for eksempel invasive arter og menneskelig forstyrrelse.

Overordnet målsætning

Målsætningen er, at de udpegede naturtyper og arter på sigt opnår "gunstig bevaringsstatus". Der skal opstilles en langsigtet målsætning for hvert af de udpegede Natura 2000-områder.

Målsætningen rækker udover 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold og i de udpegede områder som helhed.

Sigtelinjer for indsatsen i 1. planperiode

Natura 2000-planen skal under hensynstagen til den overordnede målsætning opstille konkrete retningslinjer for indsatsen i 1. planperiode for hvert enkelt beskyttelsesområde. Det kan være en indsats, som strækker sig ud over planperioden, men som skal iværksættes nu.

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelses-direktivernes krav om "gunstig bevaringsstatus" er en opgave, som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats. Det er derfor nødvendigt at prioritere og målrette indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode fokuserer på at sikre naturtilstanden for udpegede naturtyper og bestandene for udpegede arter. Der vil på baggrund af naturmæssige forskelligheder være regionale forskelle i gennemførelsen af indsatsen.

Sikring af naturtilstanden af eksisterende naturarealer og arter i beskyttelsesområderne

Ifølge direktiverne skal de naturtyper og arter, der udgør områdernes udpegningsgrundlag, have en gunstig bevaringsstatus. Der er således en forpligtigelse til at sikre naturen mindst samme tilstand som ved direktivernes ikrafttræden. Dette kræver ofte en løbende driftsindsats og en vedvarende indsats mod næringsstofbelastningen på de eksisterende naturarealer for at opretholde eller genoprette dem i samme tilstand.

Sikring af de små naturarealer

De små naturarealer er ofte i dårlig naturtilstand, blandt andet fordi de er så små, at påvirkningen fra omgivende arealer har stor betydning. En udvidelse af små naturarealer indenfor beskyttelsesområderne samt eventuelt sammenkædning af arealer via spredningskorridorer og trædesten kan være nødvendig for at opretholde naturtilstanden også på længere sigt.

Sikring af naturtyper og levesteder som lovligt kan ødelægges

Der skal ske en sikring af de naturtyper og levesteder, der ikke er beskyttet mod aktiviteter, som direkte kan ødelægge dem. Det drejer sig for eksempel om skovens naturtyper og sten- og boblerev på havet. Der vil derudover være andre ikke beskyttede levesteder for visse af direktivernes arter, hvor en sikring kan være nødvendig, for eksempel for visse fuglearter.

Indsats for truede naturtyper og arter

For naturtyper og arter, hvis status på landsplan er i fare for at blive voldsomt forringet i 1. planperiode, og hvor der er en fare for, at de forsvinder fra den danske natur på sigt kan en egentlig naturgenopretningsindsats og/eller målrettet drift være nødvendig. Som eksempler på truede naturtyper og arter kan nævnes højmoser, eremit og sortterne.

Natura 2000-planlægningen fastlægger desuden retningslinjer for myndighedernes skønsmæssige beføjelser efter lovgivningen i øvrigt.

Natura 2000 og Vandrammedirektivet

Gennemførelsen af Vandrammedirektivet og vandplanerne forventes at bidrage til at imødegå nogle af ovennævnte trusler. Eksempelvis genskabes nye naturområder i ådale, og vandkvaliteten vil blive forbedret. Omfanget af synergieffekten mellem Natura 2000 og Vandrammedirektivet vil blive tydelig undervejs i planprocessen. For vandforekomster, der også er omfattet af Natura 2000-direktiverne, vil det strengeste af miljømålene være gældende.

Med målbekendtgørelsen er der fastlagt nærmere retningslinjer for fastsættelse af mål i Natura 2000-områderne og defineret en 5-trinskala for naturtilstanden i 23 lysåbne naturtyper. Et tilsvarende tilstandssystem er under udarbejdelse for de 10 skovnaturtyper og for direktivernes arter. På et senere tidspunkt vil et tilstandssystem for såvel de ferske som de marine naturtyper blive udarbejdet.

Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøcenter Ringkøbing

By- og Landskabsstyrelsen

Miljøcenter Ringkøbing
Holstebrovej 31
6950 Ringkøbing

Telefon 72 54 25 00
blst@blst.dk
www.blst.dk